

รายการพัฒนาอาชีพ ชุด เส้นไหมไทย

เรื่อง เมืองยอง

ภาพรวม

เมือง เป็นวัฒนธรรมการกินของชาวเหนือ โดยในสมัยโบราณ เมือง เป็นของว่างหลังอาหารของคนเหนือ โดยหลังจากกินอาหารอิ่มแล้ว ก็จะพากัน “อมเหมียง” เพื่อให้รสและกลิ่นของอาหารที่กินเข้าไปเจือจางลง ทั้งยังช่วยคลายความเผ็ด ความเค็ม ที่ติดปากอยู่ พร้อมกันนั้นยังทำให้การคุยกันหลังอาหารระหว่างครอบครัว เพื่อนฝูง ให้ออกกรสโดยเคี้ยวเหมียงไปคุยกันไปด้วย เป็นการย่อยอาหารไปในตัวได้อีกด้วย สันนิษฐาน เมืองลงมาสู่ภาคกลาง โดยเจ้าดารารัศมี พระราชชายาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระองค์ทรงเป็นเจ้าของในราชวงศ์ทิพย์จักรจากนครเชียงใหม่ ได้ทรงฟื้นฟูศิลปปะล่านาหลายอย่าง รวมทั้งทรงนำ เมือง ลงมาให้เป็นที่รู้จักในภาคกลาง ต่อมาจึงมีการปรับประยุกต์จนเกิดตำรับ เมืองขึ้นหลายตำรับ

จาก ภาพยนตร์เรื่องวัง พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ตอนหนึ่งที่ว่า เมืองค่าน้ำลายสอ เมืองสมอ เมืองปลาหู เค้าลวกคอกไก่หมู น้ำพริกกล้วยโอชา ฯลฯ เพียงเท่านี้ก็เห็นว่า มีเมืองที่ได้รับการสร้างสรรค์ตำรับเพิ่มเติมอีกมากมาย หลากหลาย แสดงให้เห็นความนิยมในการรับประทาน เมือง ของคนไทย โดยตำรับเมืองปลาหู เป็นที่มาของตำรับที่จะนำเสนอในวันนี้คือ เมืองยอง นั่นคือ เครื่องเหมือนเมืองปลาหูทุกอย่าง แต่เปลี่ยนจากเนื้อปลาหู มาเป็น กากหมู แทน แล้วได้ความเอร็ดอร่อยชนิดที่อยากกินต่อไม่หยุด อันเป็นที่มาของชื่อ เมืองยอง

ตำรับ

- ไบทองหลวง ไบอ่อนชมพูสาแทรก
- ชিংอ่อน หอมแดงหันเต้า มะนาวหันเต้าทั้งเปลือก
- กุ้งแห้ง
- ถั่วลิสง
- พริกชี้หูสดหันท่อนเล็ก
- กากหมูแข็งเจียวคอกเกลือ
- กะปิหวาน (ขยำกะปิกับน้ำตาลในสัดส่วน น้ำตาลครึ่งหนึ่งของกะปิ)

วิธีทำ

นำใบมาเป็นวัสดุห่อ

ใส่เครื่อง ชিংอ่อน หอมแดง มะนาว กุ้งแห้ง ถั่วลิสง พริกลงไป

นำกากหมูไปจิ้มกะปิหวาน นำมาใส่เป็นเครื่องด้านบนสุด

รับประทานเป็นคำ

เสน่ห์รสไทย

- 1) การบริโภคสมุนไพรสดที่มีคุณค่าทางโภชนาการ
- 2) การผสมผสานรสชาติจัดจ้านที่หลากหลายแต่ให้ความอร่อยที่ลงตัว
- 3) การปรับประยุกต์ตำรับ ทำให้เกิดความหลากหลาย และมีรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์

แบบทดสอบ จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องตามความเข้าใจของท่าน

- 1) วัฒนธรรมการกินเมืองในสมัยโบราณเป็นของชนชาติพื้นถิ่นใด
ก. ภาคเหนือ   ข. ภาคอีสาน
ค. ภาคกลาง   ง. ภาคใต้
- 2) จากบทเห่ชมเครื่องว่าง ปรากฏชื่อเมืองหลายชนิดยกเว้นเมืองอะไร
ก. เมืองอยากร   ข. เมืองคำ
ค. เมืองสมอ   ง. เมืองปลาทุ
- 3) เมืองอยากรมีลักษณะคล้ายกับเมืองชนิดใด
ก. เมืองคำ   ข. เมืองสมอ
ค. เมืองปลาทุ   ง. เมืองลำหนา
- 4) เครื่องปรุงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเมืองอยากรคือ
ก. ปลาทุ   ข. กากหมูจิ้มกะปิหวาน
ค. น้ำกะปิ   ง. ใบที่ใช้ห่อมาห่อ
- 5) ความมีเสน่ห์ของเมนูนี้คืออะไร
ก. การประยุกต์ปรับปรุงจากวัตถุดิบที่มีอยู่
ข. การนำของที่เหลือมาปรุงเป็นเมนูใหม่
ค. การปรุงรสชาติให้มีความหอมหวานชวนรับประทาน
ง. การเลือกวัตถุดิบให้มีสีสัมผัสที่หลากหลาย